

S. August. Sermone Domi. in monte c. 21. *Sordescit aliquid, cum inferiori miscetur natura, quamvis in suo genere non sordida. Quia etiam de puro argento sordidatur aurum, si miscetur: ita & animus noster terrenorum cupiditate sordescit, quamvis ista ipsa terra in suo genere, atque ordine munda sit. Sic Deus Martyres suos non tam cruciare, quam purgare voluit: sicut artifex, seu aurifex in fornace probat, & emundat aurum, redditique purius, & de meliori nota commendat a minus nobili materia liberum, dum acrior est, & diuturnior ignis. Sicque, dum angustius exercet, appetet melius, ac defaciat divinæ charitatis aurum, quâ vehementer affecti pugiles Christi, ad divinitatem quodammodo, & Deorum nuncupationem, evehuntur.*

*Oleum auri
quid?*

Ulstad.

Zach. 4.

*Syrus:
Chaldez.*

R. Abra.

*Monta.
LXX.*

P. Corn.

rum igni persecutionis applicatum, & saepius martyrii ictibus contritum, ac communitum: ut sic oleum auri, seu aureum infilietur; quod martyres in robore, & venustate contineat, illorum sanguinem non finat putreficeri, sed multiplicet, ita ut opus sit, res delibuti, reborari.

*Charitas
oleum auri,
quo Marti-
res delibuti,
reborari.*

Lau. Juslin. tract. 4. de Charit. cap. 3.

903 Rurfus, cum video charitatem cum auro ignito probato componi; in mentem revoco oleum illud, quod oleum auri dicitur: quia per effusiones plurimas, & exinanitiones, auri fit saepius contriti, & igni applicati. Cujus meminere Arnoldus de Villanova in suo Rosario Philosophorum c. 11. & Philippus Ulfstadius lib. de secretis naturæ c. 43. ejusque virtutes commendant, & modum illud extrahendi. *Hoc oleum* (ait Ulfstadius) *maxime prodest adolescentibus, ipsos enim conservat in robore, & venustate, dum eo in cibis utuntur; sanguinem non sinit putrefieri, nec phlegma dominari, vel cholera adurere, nec melancholiam vigerere. Sanguinem, & sperma multiplicat, & ideo qui hoc oleo innuntur, saepius debent venas incidere: & si aliqua membra forent laesa, vel diminuta, restituere. De hoc oleo auri, quod etiam aurum dicitur instillatum, videbunt loqui Zacharias c. 4. ubi de aureo candelabro, & olivis duabus à dextris, & à sinistris, afflagentibus: *Et vidi & ecce candelabrum aureum totum, & lampas eius super caput ipsius, & septem lucerne eius super illud: & septem infusoria lucernis, quae erant super caput eius. Et duo olive super illud, una à dextris lampadis, & una à sinistris eius. Deinde v. 12. Et respondi secundo, & dixi ad eum: quid sunt duo spicæ olivarum, quae sunt juxta duo rostra aurea, in quibus sunt suffusoria ex auro?* Planè illæ voces, suffusoria ex auro, liquorem, quem effundenter, notant quasi dicat: suffusoria auri. Hebrei omnes ita vertunt vocem merikim, quæ participium potius est, quam nomen: *evacuatio, sive effundentia.* Sive que sunt juxta duo rostra aurea, quæ evacuabant, vel effundebant ex se aurum. Syrus effert: fudentes aurum. Chaldeus, evacuantia oleum. Alii propriè ex Hebreo, effundentia aureum oleum. R. Abraham, effundentia oleum optimum, parum, ut aurum. Nam pro rostra, Hebraicè, est santerot, quod significat juxta Montanum, & alios Hebreos, canales, fistulas. LXX. nares, quia erant instar narium sursum elatae: pyramis enim sublimatoria (notat recte Cornelius ibi) in qua distillatur aqua rosacea, oleum, & vim, &c. quæ vulgo alambique aliquid, suam habet narem, id est, canaliculum adunum, per quam aqua, vel quævis alia materia apta, distillata defluit in vas subjectum.*

904 Vides aureum candelabrum, ignes multiplices, olivas, rostra aurea, effundentia auri oleum? Hoc illud esse putaverim, quod Joannes dicit de charitate, esse videbile aurum ignitum probatum: id est, au-

que

que amore affectæ, aureo charitatis oleo benè delibuti; teque exemplo tuo præente, tormenta quævis exandlabimus, cum beatis immanissimis, & Tyrannis, ac morte ipsa animosè colluctabimur; vel etiam confringimus corpora nostra quibusvis martyrii ictibus. Post te curremus: videlicet secutæ sunt eum consummatione martyrii: egregie expedit Matthias Cantacuzenus Rex sapientissimus super Cantica. Olei vero nomine, quo perfusi Martyres Christum secuti sunt tormenta, & mortes pro illo subeentes, charitatem ipsam designari, multi existimant: Philo Carpa. *Hoc est nomen illud effusum summa charitas, ardentissimus amor Creatoris ad creaturas.* Gilleberus Serm. 19. *Oleum effusum est amor.* Consonant S. Gregorius, Orogenes, & Orgelitanus.

906 Denique, qui hoc charitatis aurum emit, thesaurum possidet pretii eximiū, & opes infinitas propemodum. Ideò concludit Joannes, ut locuples fias. Eò enim spectat ingens auri premium, ad maximam charitatis estimationem, quæ est veluti usitatum numisma, pro cuius valore hominum merita estimantur, ac rependuntur; & sine qua nihil est, quod in Dei estimatione alicuius sit valoris, ut Paulus fusè probat 1. ad Corint. 13. 1. Rectè S. Lauren. Juslin. de Chari. c.

3. Comparatur auro inter metalli: nam opera de genere bonorum plumbea, nulliusque valoris sunt sine charitate. Non enim numerositas operum, non diuturnitas temporum, sed aurea charitas auget meritum, de qua dicitur Apoc.

3. Suadeo tibi emere à me aurum ignitum probatum, ut locuples fias. Universa Martyrum opera nihil sine amore valerent: adeò pretiosa est, ut imponat premium rebus, quas licet exigua amor magnificat, & extendit ad omnem amplitudinem. Ea propter charitati datur à Cassiano pretiositas, collat. 11. cap.

12. & à Tertulli. lib. de Patien. c. 11. apellatur: *Christiani nominis thesaurus.* Et à S. Lau. Justi. tract. de chari. c. 4. *Thesaurus absconditus in agro cordis.* Neque reperire est ad significandum charitatis thesaurum, melius aliud symbolum, quam aurum, non tantum ob illius estimationem, & perfectionem, sed etiam ob eam felicitatem, quâ qui aurum habet, omnia habet; non ita qui gemmam habet pretiosam, ei suppetit res quæcunque: at copia auri quidquid libuerit tibi suppeditabit. Inde Martyres unâ erga Deum charitate, velut infiniti pretii thesauri, reputarunt se jure merito locupletissimos. Arribent verba nostri Cerdæ ad illa Tertulliani: vide verò an thesaurus; cum dicat Nyfenus lib. de Virgini. c. 23. idèò à multis putari virtutem immanem, & feram, quia scilicet ignorant præcepta dilectionis: quasi haec una feritatem omnem virtutibus adimat.

Quid hoc thesauro majus? Pati persecutions, lacerari unguibus, flagellis cædi, securi gladio, atrox est & ferinus: sed ita atrocità ita lenit charitas, ut SS. Martyribus

videtur dulcisima, & Paulus in laboribus exultaret, & Laurentio flammea putarentur rofa. Si viles pecuniolas converti in aurum certiores, nonne putares thesaurum tibi afulsisse?

At quanto est majus flamas in rofas converti?

907 Reconditus hic thesaurus tunc vel maximè palam est, cum vitæ accedit extremum, quæ per martyrium consummatur. Non pi-

P. Ildeph. de Flores de Agone Martyr.

*Charitatis
thesauras
palam est
in Marty-
rum morte.*

*In vestitu deaurato. Psalterium Ara-
bicum verit: In vestitu purpura, deaurata. Hebraicè; In massa auri. In auro charitatatem designari multi hic arbitrantur: quam Idiota de amore divino lib. 1. cap. 22. ap-*

*Idiota
pellat vestem nuptialem. Ast quando hoc dilectionis aurum promicat, & ostentatur?*

Audi quid Regius Cantor subtexerit: Omnis gloria ejus filia regis ab initus, in simbris aureis. Hieronymus pro ab initus legit. Hiero-

intrinsecus. Hebraicè, à rebus pretiosis; margaritis nempè, gemmis, auro, & argento. Rogo, si gloria hæc interior est, si auri thesaurus extat reconditus, quorsum subditur, in simbris aureis, que exteriorem gloriam præ se ferunt? Ego has simbrias consultò additas fuisse arbitrò, ut quem Martyrum amorem per auream vestem purpuream significatum, interiore esse asserebat, & quasi reconditum auri & margaritarum thesaurum; significaret quidem, tunc & exteriùs prodire, & exterioribus signis se se prodere, cum vitæ accedit extremum, & martyrii experimentum. Favent huic cogitationi Ca-

Ciodorus, & Beda ibi, qui simbrias aureas exponunt perseverantiam in charitate perfe-

ta usque ad vitæ finem protractam: sicut simbriae ad extremam vestis oram pendentes ipsam perficiunt. Neque absumilis est expo-

sitio S. Gregorius in lib. Regum lib. suo 6. c. S. Grego-

15. & Paschalis in hunc Ps. ita fantis: Per simbrias vita hominum significatur extrema, quam auream esse totam debere, ostenditur;

quia in fine vitæ tota perfectio amoris Dei qua-

ritur. Si quæris, qualis quantusque extiterit Martyrum amor; si quanti sit pretii reconditus in eorum animis thesaurus dilectionis scire cupis, finem vitæ aspice, ubi resplendet tota perfectio amoris Dei; dum pro

Ex simbris Christo tot perferunt tormenta. Hoc pro-

telam in-

sus erit ex simbria telam omnem judicare, ut dicare.

fertur veteri Græcorum proverbio, quod usurpat S. Nyfus. in oratione media de vita S. Gregorii miraculorum opificis: Ex sim-

bria telam judico.

908 Ad rem spectat etiam locus Ps. 67. Ps. 67.

Si dormiatis inter medios clerós, pennæ colum-

be de argenteis, & posteriora dorsi ejus in pal-

lore auri: id est, si inter angustias, pressuras,

præsentissima pericula versem, vel etiam si moriamini inter instrumenta martyrii, &

immanissimos cruciatu, ut exponit Eu-

thymius, & nos infra fusè edifferemus: quid inde!

Eritis sicut patres vestri in laboribus exulta-

tis, & Laurentio flammea putarentur rofa.

Si viles pecuniolas converti in aurum cer-

tores, nonne putares thesaurum tibi afulsisse?

At quanto est majus flamas in rofas conver-

ti?

907 Reconditus hic thesaurus tunc vel maxi-

mè palam est, cum vitæ accedit extremum,

quæ per martyrium consummatur. Non pi-

P. Ildeph. de Flores de Agone Martyr.

Y tapho-